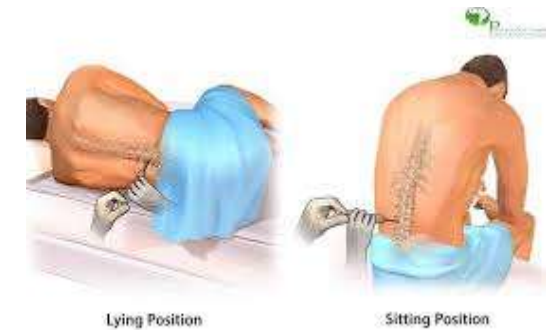

تزریق شیمی درمانی داخل نخاعی

کار گروه آموزش به بیمار بخش هماتولوژی

کد سند: EM-EP- 92
تاریخ تدوین: تابستان 1403
تاریخ ابلاغ: تابستان 1403

تزریق شیمی درمانی داخل نخاعی (IT)

در شیمی درمانی داخل نخاعی داروهای ضدسرطانی در فضای داخلی نخاعی (فضایی که مایع مغزی نخاعی را نگه می‌دارد) تزریق می‌شود. دو روش مختلف برای این کار وجود دارد. یک راه، تزریق دارو به محفظه گنبدی شکل که در حین جراحی زیر پوست سر قرار می‌گیرد است و راه دیگر تزریق مستقیم داروها به مایع مغزی نخاعی در قسمت پایین ستون فقرات می‌باشد.

چه زمانی از شیمی درمانی داخل نخاعی استفاده می‌شود؟

در برخی از بدخیمی‌ها مانند برخی از لوسمی‌ها یا لنفوم‌ها سلول‌های سرطانی می‌توانند به مایع مغزی نخاعی منتقل شوند. شیمی درمانی وریدی و خوراکی نمی‌تواند به راحتی وارد این بخش شود. در صورتی که سلول‌های بدخیم به مایع مغزی نخاعی گسترش یافته باشد ممکن است شیمی درمانی داخل نخاعی انجام

شود. فقط داروهای شیمی درمانی خاصی را می‌توان به این روش تجویز کرد مثل متوتروکسات و سیتارابین.

اقدامات قبل از شیمی درمانی داخل نخاعی

از بیمار خواسته می‌شود فرم رضایت جهت انجام پروسه را امضا کند. کارکنان آموزش دیده درمان را در اتاق بیمار انجام می‌دهند و به ندرت ممکن است برای این درمان به بیمارستان دیگری منتقل شوید.

بهبتر است هنگام توضیح این روش یکی از اعضای خانواده یا دوست همراه بیمار باشد تا به بیمار کمک کند که آنچه گفته شد را به خاطر بسپارد. آزمایش کامل خون و آزمایشات مربوط به انعقاد خون قبل از انجام پروسه از بیمار اخذ می‌شود. در صورت داشتن حساسیت دارویی و یا مصرف داروهای رقیق‌کننده خون یا داروهای ضد لخته حتماً پزشک و کادر درمانی را مطلع نمایید.

موارد دارویی عبارتند از: وارفارین، پلاویکس، آسپرین، ناپروکسن و ایبوپروفن و هپارین.

اقدامات حین شیمی درمانی داخل نخاعی

در طول تزریق نخاعی باید یکی از موارد زیر را انجام دهید: یک طرف دراز بکشید و زانوها را به سمت قفسه سینه خود خم کنید یا بنشینید و روی میز به جلو خم شوید و یک بالشت برای راحتی جلو شکم خود بگیرید. این موقعیتها به کمر شما اجازه می دهد تا حد ممکن خمیده شود به طوری که فضاهای کوچکی بین استخوانهای ستون فقرات و مهره ها وجود داشته باشد. پوست قسمت پائین کمر با محلول ضد عفونی کننده تمیز شده و سپس یک سوزن را بین دو استخوان ستون فقرات وارد کانال نخاعی می کنند. شما باید در طول انجام این کار کاملاً بی حرکت باشید. ممکن است با وارد کردن سوزن فشاری احساس کنید. پزشک یا پرستار این موارد را انجام می دهد:

- 1- نمونه ای از مایع مغزی نخاعی می گیرند.
- 2- داروهای شیمی درمانی را تزریق می کنند.
- 3- انجام هر دو.

پس از تجویز دارو پزشک سوزن را بر داشته و یک پانسمان کوچک روی ناحیه تزریق قرار می دهد. کل

فرآیند به طور معمول حدود 20 دقیقه طول می کشد . شیمی درمانی نخاعی معمولاً پس از پایان شیمی درمانی وریدی انجام می شود.

اقدامات بعد از شیمی درمانی داخل نخاعی

پس از انجام تزریق نخاعی شیمی درمانی باید مدتی صاف دراز بکشید. که با توجه به احساس شما می تواند تا 1 ساعت و یا بیشتر هم باشد. انجام این روش درمانی معمولاً دردناک نیست. برخی افراد ممکن است سردرد برای مدت چند ساعت داشته باشند. اگر سردرد دارید به پزشک و پرستار خود اطلاع دهید تا برای شما مسکن تجویز شود. نشستن بلافاصله می تواند به تشدید سردرد

کمک کند وقتی استراحت کردید و احساس خوبی داشتید می توانید از تخت خارج شوید بهتر است تا 24 ساعت پس از تزریق نخاعی از رانندگی یا کار با ماشین آلات خودداری کنید. تا 24 ساعت از استحمام خودداری کنید. مصرف مایعات کافی جهت جلوگیری از سردرد پیشنهاد می شود.

عوارض احتمالی بعد از تزریق

احتمال عفونت، بی حسی کمر و پاها، خطر خونریزی در محل ورود سوزن، حالت تهوع، استفراغ، سردرد، ناتوانی در ادرار کردن، کمردرد.

در صورت نیاز به سایر مطالب آموزشی اسکن نمایید

